

NÊN HAY KHÔNG NÊN: HIẾN TẶNG TẠNG PHỦ?

BS Phan Giang Sang

Gần đây, TV và báo chí Úc nói rất nhiều về việc hiến tạng tạng phủ hiến tặng. Nhiều người chờ đợi tới chết mà chưa có tạng phủ để ghép.

Vào năm 2003, Úc có 1800 người chờ được ghép tạng phủ mà chỉ có 200 người chết để lấy tạng phủ. Thông thường nhất là ghép thận, Cộng đồng Âu Châu có 4,800 người chờ được ghép thận: cứ một người được ghép thận, thì bốn người chờ tới chết mà chưa có thận để cứu mạng.

Tại NSW có 700 người ghi danh chờ được ghép thận, nhưng chỉ có 60-70 người (10%) may mắn mà thôi. Đó là tạng phủ của thân nhân còn sống Living donor LD. Tạng phủ của cha mẹ, anh em, dòng họ huyết tộc. Còn tạng phủ của vợ chồng thì gọi là người thân hay người đứng, ngoại tộc LURD, Living unrelated donor. Như trường hợp của tỷ phú Kerry Packer, thận ghép lấy từ viên phi công tử của ông ta.

Hiện ở Úc, 40% thận được ghép là LD hay LURD. Tạng phủ của người chết gọi là tạng phủ xác chết deceased donor DD.

Cũng vì vậy mà hiện nay có những cuộc buôn bán bất lương, không còn nhân tâm, nhân ái, nhân đạo gì hết. Hạng người này chỉ biết có mùi hôi tanh của dollars mà thôi. Họ bất chấp người sống kẻ chết. Họ gạ mua hay lấy tạng phủ của kẻ nghèo còn sống và người chết. Họ đem xử tử tù nhân rồi lấy tạng phủ, đem tung ra thị trường chợ đen chợ đỏ, bán như ở Trung Hoa và vài nước khác.

Những cuộc buôn bán xác chết này không được hoan nghênh chút nào hết. Đâu đâu cũng bài chống và cho nó vô luân, bất hợp pháp. Nhưng vì sinh mạng quý hơn tiền tài vật chất, nên bệnh nhân và thân nhân vẫn phải tìm kiếm cho bằng được, với bất cứ giá nào, dầu mắc bao nhiêu cũng phải mua tạng phủ cho bằng được. Chính vì vậy, mà thị trường buôn lậu của nó càng ngày càng sôi động thêm, càng đắt giá thêm lên.

Vì sự thiếu hụt trầm trọng, mà nhiều người nóng lòng xuất ngoại, để ghép thận URLD hay DD ở Ấn Độ hay Trung Quốc: vừa du lịch mà còn được trị bệnh với giá rẻ mạt \$A65, 000, còn ở Úc tới \$A100, 000. Tuy nhiên, nhiều khi họ phải trả một giá hết sức là đắt: sinh mạng của họ. Năm 2004, trong 16 người ghép thận về, có bốn chết, số khác bị biến chứng nhiễm trùng, các bệnh viêm gan, Sida... Chỉ có bốn người sống sót!

Úc đang khan hiếm tạng phủ hiến tặng trầm trọng nhất thế giới.

Năm 2001, cứ 1 triệu dân thì có 9 người hiến tạng tạng phủ ở Úc. 33.8 ở Bồ Đào Nha, 23.9 ở Áo, 24.8 ở Bỉ, 18.3 ở Pháp và 22.1 ở Mỹ.

Vào năm 2004, cứ mỗi triệu dân Úc có 11 người, tự nguyện hiến tạng tạng phủ.

Tại sao?

Phải chăng vì Úc nghèo hay thiếu lòng nhân ái?

Không! Úc nổi tiếng nhân từ nào là: tiếp nhận di dân nhất là tỵ nạn như chúng ta, cứu trợ các nước nghèo, các thiên tai như sóng thần Tsunami một tỷ Úc kim. Còn không biết bao nhiêu triệu, từ các cơ quan từ thiện khác, ngoài Hội Hồng Thập Tự, Hội Auscare và VABAT Vietnamese-Australia Buddhist Association Trust.

Thế mà số người ghi hiến tạng tạng phủ trong bằng lái xe chỉ có 250 người mỗi tuần. Cuối năm 2004, cầu thủ đánh cầu Anh, David Hookeyes mở chiến dịch, kêu gọi tha nhân giúp đỡ, hiến tạng tạng phủ, số người ghi lên tới 500 mỗi tuần.

Tuy nhiên không phải mổ lấy được tạng phủ như tim phổi, gan, thận, mắt v... của họ theo lý thuyết đâu. Phần nhiều bị gia đình họ cản trở, chỉ có 40% cho lấy mà thôi! Họ viện mọi lý do để cản trở.

Phần đông là do tập quán và tín ngưỡng mà ra.

Tuy nhiên, cũng có những tôn giáo, tín ngưỡng không chấp nhận tạng phủ cả máu của bất cứ ai.

Việt Nam cũng như các nước khác có rất nhiều sắc dân, nhiều tôn giáo khác nhau hài hòa sống trên mảnh đất thân yêu này. Vậy ta thử xem coi có tôn giáo nào ngăn cấm không?

Đạo Hồi

Một trong những mục tiêu căn bản của tín ngưỡng Hồi giáo là cứu đời. Mục tiêu căn bản của Shariah (Luật Hồi giáo) và Thánh Allah sẽ trọng thưởng kẻ nào cứu được kẻ khác khỏi tử thần. (One of the basic aims of the Muslism faith is the saving of life. This is a fundamental aim of Shariah and Allah greatly rewards those who save other from death).

Xâm phạm thân xác người sống hay kẻ chết đều cấm kỵ trong đạo Hồi. Tuy nhiên, Shariah (Muslim Law) cho hủy bỏ sự cấm kỵ này trong nhiều trường hợp: thứ nhất nếu là cần thiết, thứ hai là cứu mạng sống kẻ khác.

Ai mà cứu được đời sống một người, coi như người đó cứu được mạng sống của nhân loại. (However saves the life of one person it would be as if he saved

the life of all mankind. Holy Qur'an, chapter 5 vs 32)

Đạo Sikhism

Sikhim là đạo của người Ấn. Triết lý và giáo lý của đạo này nặng phần giúp đỡ và coi kẻ khác trọng hơn mình, bởi vì:

'Chỗ nào có cái ta, thì nơi đó không có Thần thánh, Nơi nào có Thần thánh, thì không có cái ta.

Lòng tin của đạo này đặt nặng vào nghĩa cử thanh cao.

Giáo lý Sikh dạy rằng, đời sống sẽ tiếp tục sau khi chết trong linh hồn, không phải trong thân xác. Nghĩa cử cuối cùng là hiến tặng và giúp đỡ người khác qua việc tặng tạng phủ, cả hai đều phù hợp với lòng tin của giáo lý đạo Sikh (The Sikh religion teaches that life continues after death in the soul, and not in the physical body. The last act of giving and helping others through organ donors is both consisted with and in the spirit of Sikh teachings. Dr Indarjit Singh OBE, Director of the network of Sikh Organisation UK)

Do Thái giáo (Judaism)

Nguyên tắc Do Thái giáo là thừa nhận và khuyến khích tặng tạng phủ để cứu người. Nguyên tắc đó nhiều khi có thể vượt quyền, vì sự chống đối mãnh liệt, việc can thiệp không cần thiết đến tử thi, và sự cấp bách ma chay toàn vẹn thi hài. (In principle Judaism sanctions and encourages organ donation in order to save lifes [pickuach nefesh]. This principle can sometimes override the strong objections to any unnecessary interference with the body after death and the requirement for immediate burial of the complete body.)

Đạo này rất kính trọng thi thể, để được bình yên và toàn vẹn, vì thế kiêng cử không cho mổ giảo nghiệm tử thi. Bây giờ, nguyên tắc này có phần dễ dãi. (Juradism has great respect for the peace of the death and the intactness of the dead body, and therefore actually prohibits autopsies. Today, however, this rule has been relaxed.)

Mỗi trường hợp đều khác nhau, theo luật Do Thái giáo đòi hỏi phải hội ý vị Rabbi có thẩm quyền trước khi sự cam kết được ứng thuận (As all cases are different, Jewish law requires consultation with a competent Rabbinic authority before consent is granted)

Jehovah's witness

Người theo đạo này thường thường thà chịu chết, chớ không chấp nhận truyền máu, ghép tạng phủ của kẻ khác, để cấp cứu mạng sống của họ.

Hôm 4/05/05, tại Bệnh Viện Westmead có cậu trai 16 tuổi, bị ung thư bạch cầu chớ chết chớ không chịu truyền máu, làm chánh án phải can thiệp vì nghĩa vụ

xã hội và mục đích y khoa, vì cậu theo đạo Jehovah's Witness.

Lòng tin sau khi chết sẽ triển miên có một sự liên hệ giữa Thần thánh và người thánh thiện được gắn liền với nhau. Tư tưởng tái sinh được liên hệ với sự tham dự Thánh địa Messianic kingdom, được coi như Vùng Đất Hứa (Promised land) của những ai tin tưởng vào việc tái sinh. Nhiều khuynh hướng trầm tĩnh chú trọng vào niềm vui tinh thần của tái sinh. Đây cũng là sự bàn luận coi có phải mọi người đều được tái sinh, hay những kẻ tội lỗi, làm bại hoại kẻ khác sẽ không được tái sinh, và đoạn thánh kinh này không được thay đổi.

Hindu Dharma

Đời sống sau khi chết là niềm tin mãnh liệt của người Hindu, và là sự diễn tiếp của tái sinh. Luật Karma sẽ hướng dẫn con đường cho linh hồn đi tới đời sống sau này. The Bhagavad Gita ví thân xác chết và linh hồn bất diệt, bằng cách dễ hiểu giống như sự liên hệ giữa thân xác với y phục. (Life after death is a strong belief of Hindu and is an ongoing process of rebirth. The Law of Karma decides which way the soul will go in the next life. The Bhagavad Gita describes the mortal body and the immortal soul in a simple way like the relationship of cloth to a body) Như người ta mặc đồ mới, cởi bỏ đồ cũ. Linh hồn cũng y như vậy, chấp nhận thể xác mới, và cho thể xác cũ vô dụng, bỏ đi. (As a person puts on new garments giving up the old ones. The soul similarly accepts new material bodies, giving the old useless ones). Bhagavad Gita Chapter 2.22.

Hòa Hảo và Cao Đài

Ở Miền Đông và Tây Nam Việt có Đạo Cao Đài và Hòa Hảo, các chức sắc của hai đạo này cũng cho việc hiến tạng là tùy hỷ lòng tốt của mọi cá nhân, để giúp người hoạn nạn. Đây là nghĩa cử cao đẹp không có gì trở ngại, mà cấm cản.

Thiên Chúa Giáo

Theo Đạo Thiên Chúa thì Con Đức Chúa Trời là Chúa Giêsu Kito đã hy sinh chịu treo mình trên thập tự giá, để cứu rỗi cho con người. Ngài đã hiến tẩm thân và máu huyết của mình qua tấm bánh thánh và ly rượu nho, để chúng ta được sự an lành, vĩnh cửu.

Thân xác của ta là cát bụi, khi chết sẽ trở về cát bụi, chỉ có linh hồn là tồn tại.

Nơi vĩnh hằng, chúng ta sẽ không có và không cần xác thân phàm trần. Thân xác cũ bỏ qua hết. Thân xác mới sẽ được thành lập. (In Eternity we will neither have nor need our earthly bodies. Former things will pass a way all things will be made new).

Mỗi tạng ghép có nguồn gốc của nó, trong quyết định có đạo đức cao cả. Nó gói ghém một nghĩa cử

thanh cao, đó là tình yêu thương. Có sự cần thiết ở trong lòng của tình yêu chân thật và sâu sắc, nó chỉ tìm thấy trong quyết định trở thành người nguyện hiến tặng tạng phủ. (Every organ transplant has its source in a decision of great ethical value. Here lie the nobility of a gesture, which is a genuine act of love. There is a need so instilled in people's hearts a genuine and deep love that can find its expression in the decision to become an organ donor.

His Holiness Pope John Paul II)

Hiến tặng tạng phủ ở cuối đời mình, để khởi đầu chữa lành mạnh cho bao nhiêu người khác là việc tốt. Đó là nghĩa cử cao thượng của đời mình, là tình thương yêu chân thật.

Phật Giáo

Phật giáo tin có kiếp luân hồi (reincarnation), con người ta sanh ra để rồi theo vòng luân chuyển: sanh lão bệnh tử và tái sinh. Hết số kiếp như hết nợ trần tục thì chết, đi đầu thai kiếp khác, nhanh hay chậm tùy thuộc vào những tội lỗi mình phạm phải ở này hoặc nhiều đời về trước. Cứ hết đời này luân lưu sang đời khác.

Nhưng không có đoạn nào, chỗ nào nói ta phải giữ toàn vẹn cơ thể đâu. Muốn đi tu, việc đầu tiên là xuống tóc làm sa di mà.

Thấy cạp mẹ đang đói, bầy con leo neho cũng sắp chết, Đức Phật Thích Ca thương tâm, động lòng từ bi nhẩy xuống hố, tự lóc thịt cho cạp mẹ ăn, để cứu bầy cạp con.

Một hôm, Ngài Tôn Giả Xá Lợi Phất đang đi, thì bị một thanh niên chặn đường, khóc lóc kêu xin phẩm thương. Ngài ân cần hỏi cơ sự. Người thanh niên vừa khóc thảm thiết, vừa kích động, cho ông không giúp tôi được đâu.

-Thì cháu nói thử coi, tôi sẵn sàng tình nguyện cứu giúp thật mà.

-Chẳng nói dối ông, mẹ tôi bị bệnh mà thầy thuốc bảo, phải có mắt của người tu hành hòa với thuốc mới cứu chữa lành bệnh được...

-Là sa môn phát nguyện cứu khổ nạn chúng sanh tất tôi phải làm được: cho một mắt, còn mắt kia để nhìn đường. Nghĩ vậy, Ngài kêu thanh niên kia móc mắt mình.

-Làm sao tôi cưỡng đoạt mắt Ngài được, anh ta dấy nấy.

Không chần chờ, Ngài móc mắt trái đưa cho người thanh niên kia.

-Trời ơi! Sao ông đưa mắt trái, thầy thuốc nói phải mắt mặt mới được, sao ông không hỏi tôi trước?

Bậy thiệt, sao mình hấp tấp quá. Chẳng nói chẳng rằng, Ngài móc mắt mặt đưa cho người thanh niên, vì đã hứa giúp là phải làm.

-Tu hành gì mất hơi thúí quá, làm thuốc sao được, rồi thanh niên kia liệng mắt xuống đất, đập nát...

Ngài buồn lắng lặng chấp chững bước đi, thì thiên nhân hiện ra cho biết, là họ thử đạo tâm phát nguyện, cứu rỗi chúng sanh của Ngài... (3)

Phật dạy ta thập thiện và lục ba la mật (bố thí, trì giới, nhẫn nhục, tinh tấn, thiền định và trí tuệ). Như vậy việc đầu tiên là bố thí. Mà bố thí như thế nào? Ai xin gì cho nấy. Không chấp ngã (bản ngã), tức không kể cái ta.

Tóm lại, tuy Phật giáo có thuyết luân hồi, nhưng không có cấm kỵ hiến tạng cơ thể để cứu người, vì chính Ngài và đệ tử Ngài đã có ý niệm đó từ hơn 2500 năm trước.

Ý nghĩa chánh của Phật giáo là làm vơi đi niềm đau nỗi khổ của chúng sinh, thì đây là cơ hội tốt, để hiến tặng tạng phủ. Đó là lòng quảng đại cao đẹp. Nó phù hợp với ý nguyện của người sắp chết. Nó thể hiện tâm nguyện thanh cao đó.

Thân là ngũ uẩn, tức sắc (sắc thân), thọ (cảm nhận), tưởng (tư tưởng, suy nghĩ), hành (việc làm), thức (phân biệt). Thân người là giả tạo, tan rã mất luôn, chỉ có thần thức mới tồn tại.

Cho nên khi chết, người ta chôn theo nhiều nghi thức tùy tục lệ và điều kiện:

Địa táng: chôn dưới đất

Hỏa táng: thiêu đốt

Thủy táng: tống ra khơi, bỏ xuống biển (thủy thủ, dân đánh cá)

Điều táng: cất khúc, bỏ trong rừng cho chim ăn, ngỗng đó tụng niệm, như trường hợp ở Tây Tạng. Ngay như Đức Đạt Lai Lạt Ma XIII, và linh hồn Ngài đã nhập thể vào Đức Đạt Lai Lạt Ma XIV.

Không táng: treo trên cây

Tỳ táng: còn sống, cho treo lên cây, rồi rung cây cho té chết, con cháu ăn, để tỏ tình thương muốn cất giữ trong lòng. Người thượng Xứ Papua New Guinea PNG xưa, có phong tục tử lòng thương tiếc ông bà khi chết, nên moi óc ra, chia nhau ăn. Chính vì vậy mà gây ra bệnh Kuru, một loại bệnh giống như Creutzfeldt-Jakob Disease CJD và bệnh bò điên BSE.

Nho Giáo và Lão giáo

Hai đạo này lấy lòng thành kính, phụng thờ cha mẹ, tổ tiên. Ngoài việc vâng lời còn phải giữ toàn vẹn cơ thể. Hơn nữa gìn giữ nguyên cơ thể. Dễ hiểu như là các ông thái giám, sau khi về hưu, nghĩ việc về đều được hườn trả "của quí", đem về cất, để chôn chung khi mãn phần. Như vậy thân thể mới được toàn vẹn.

Trong thời phong kiến bên Tàu, chính quyền lấy Phật giáo làm quốc giáo, nhưng việc cai trị, lễ lối giáo dục và tôn ti trật tự xã hội lại rập theo Khổng giáo: Tứ thư và Ngũ kinh: 'Quân xử thần tử, thần bất tử bất trung'

"Tu thân tề gia trị quốc bình thiên hạ"

Dem "Tứ đức tam tông" gán ép cho người phụ nữ

phải tuân theo, để trọn đời họ chuyên lo sửa áo nâng khăn cho chồng và dưỡng dục con cái, cho đến chết! Phật giáo xuống tóc đi tu, chớ đâu có để tóc như mình, tuy rằng:

“Cái răng, cái tóc là gốc con người”

Việc để tóc hoàn toàn là do đạo thờ cúng ông bà, để tỏ lòng hiếu thảo với cha mẹ, ông bà. Ngày nay có nhiều người không cắt tóc cạo râu ba tháng, để tang cha mẹ là vậy. Như vậy nó do đạo Nho hay Khổng chớ đâu phải là đạo Phật. Đạo này gói gém qua thuyết ‘Hiếu Đạo’, trường sinh, khỏe mạnh và sáng suốt, ngay thẳng. Lão giáo kính trọng phụ nữ nên có Thánh Mẫu, còn Khổng giáo thì lấy sự liên hệ cha con, phụ tử. Cho nên mới có:

‘Tại gia tòng phụ, xuất giá tòng phu, phu tử tòng tử’. Hễ mở miệng nói là: ‘phụ huynh’, cha anh chớ không nói: ‘mẫu muội’ bao giờ đâu?

Thờ cúng tổ tiên, nhưng cả hai không có bàn luận sau cái chết. Không có nói tới kiếp luân hồi?

Ngày xưa bên Tàu, có câu chuyện như vậy:

Có một vị tướng dũng cảm, xông pha chiến trận, chẳng may bị thương mù cả hai mắt. Vì sợ mất cặp mắt sẽ lỗi đạo với ông bà cha mẹ, ông liền lấy hai ngón tay chốt vô mắt và móc mắt ra, bỏ vô miệng nuốt và nói:

“Thân thể phát phu thọ ư phụ mẫu, bất cảm hủy thương”

Ý câu này là: Thân xác, râu, tóc mà ta nhận được từ cha mẹ sinh ra, ta không được phá hủy nó. Nếu làm hư hại nó, sẽ lỗi đạo với cha mẹ và tổ tiên.

Chính vì câu này mà nhiều người không chịu cắt tóc, giải phẫu, như là người già, họ muốn chết toàn thân. Trong hồi ký Phạm Duy (tr.14), ông có kể chuyện này. Số là cha ông cắt tóc Âu hóa, xóa bỏ tục lệ cổ truyền để tang khi cha mẹ mất, làm bà nội ông nổi cơn thịnh nộ. Sáng sớm vừa thức dậy là bà chửi cha ông ghê gớm, chẳng thế, bà còn lấy bát đập nấp tan, cho lời nguyện rửa thêm hiệu nghiệm: Kết quả cha ông chết trước hơn bà 2 năm.

Ngày nay, ta thấy đạo gì họ cũng mổ mắt, cắt môi, sửa ngực, sửa bụng. Trước kia chỉ có nữ giới; bây giờ, nam giới cũng giải phẫu thẩm mỹ, như Michael Jackson.

Shinto, Nhựt giáo

Shinto là đạo cổ xưa của người dân Nhựt bản, chính vì vậy nó mang tính chất tà ma bá đạo, thần quyền. Sau đến thế kỷ thứ 5 hay 6 Phật giáo, Khổng giáo và Lão giáo truyền vào, nên có biến đổi. Trong thời kỳ Minh Trị, vì võ sĩ đạo xâm nhập, mới biến cải thành hiệp hội với các chùa gọi là Shrine. Cho tới bây giờ, lúc nào con cháu của Thái Dương Thần Nữ cũng một lòng trung thành với vua, Ngài là thần chủ trì, giống như bên Tàu vua là thiên tử. Triết thuyết Shintoism là căn bản của người Nhựt, đã ăn sâu cội rễ vào thể diện quốc gia dân tộc.

Sự trong trắng trong tâm hồn đưa tới đời sống thanh

đạm và sự hòa hợp với thiên nhiên. Triết thuyết này không hề nói rõ đời sống sau khi chết, ngoài ý niệm nên cúng bái lễ vật cho người chết mà thôi. (With inner purity Shintoism is striving for simplicity of life and harmony with nature. There is no clear philosophy on life after death, apart from the idea that the dead need to receive offering of foods).

Đạo Shinto lo cho đời sống, và phần hồn sau khi chết nhường lại cho đạo Phật. Lễ lộc, hôn nhân vân vân thì do Shinto chủ lễ, trái lại ma chay thì do Phật giáo chủ lễ.

Ở đất nước tân tiến này, có sự hòa hợp giữ tục lệ cổ truyền và đời sống văn minh.

Đây là đạo lạc quan của quốc gia, vì thế nó không những cầu nguyện cho sự mầu mỡ và chống lại ma quỷ, mà còn đòi hỏi thắng lợi nghề nghiệp và tài lợi. (A quite natural part of this ‘religion of national optimism’ is therefore not just prayers for fertility and protection against evil, but also requests for professional success and financial profit).

Kết luận

Tóm lại, đạo nào cũng ứng thuận cho giáo dân mình hiến tặng tạng phủ chớ không có chống đối. Ngay như Luật của đạo Muslim (Shariah) cũng cho là việc tốt, và được khuyến khích bởi Drama, sống đúng theo lý tưởng. Theo giáo phái này, nếu người chết không có mang theo thể hiến tạng phủ, nhưng cho biết có ý định, thì chỉ cần thân nhân chấp thuận, để cứu mạng sống kẻ khác cũng được.

Việc hiến tạng tạng phủ coi như việc riêng tư, tùy theo lòng hảo tâm tự nguyện và độ lượng cá nhân. Tôn giáo chỉ dạy mình làm lành lánh dữ, giúp đỡ người nghèo khó và hoạn nạn. Không có đạo nào khuyên ta từ chối hiến tạng tạng phủ sau khi chết, mà cũng không xúi ta làm điều xấu, giết người vân vân...

Chỉ có người xấu, lòng dạ hẹp hòi, nghĩ không tới, bình phẩm sai lệch ý nghĩa của thánh hiền mà thôi. Nếu bỡ ngỡ lo âu, nên tìm đến các vị lãnh đạo cao cấp có thẩm quyền, của tôn giáo mình mà hỏi ý kiến, trước khi nguyện ước hiến tạng cơ thể của mình.

Nếu tôi không lầm thì nhà cơ thể học Hunter đã tự nguyện hiến tạng cơ thể mình cho sinh viên y khoa mổ ra học, hầu thấu rõ cơ thể để tránh sau này khỏi phải phạm lỗi. Đây là một sự hy sinh cao cả cho khoa học.

Ước mong bài này giúp cho quý vị có ý niệm vững chắc, trước khi đi đến việc ký nguyện ước cao cả tự đáy lòng mình, để sau khi chết còn cứu giúp mạng sống nhiều người. Đây là một ước mơ, một việc làm có rất nhiều ý nghĩa thanh cao của đời người sau khi lìa khỏi cõi ta bà vậy.

Nếu quý vị thấy có chi sơ xuất không đúng với tôn giáo mình, xin cho chúng tôi biết để sửa chữa. Thành

thật cảm ơn quý vị trước.

(1) Organ Donation and Sale

The shortage of kidneys for transplantation in Australia. MJA. Volume 182 Number 5. 7 March 2005. p: 204-206

(2) Outcome of overseas commercial kidney transplantation: An Australia perspective. Sean E Kennedy, Yvonne Shen, John A Charleworth, James D Mackie, John D Mahny, John J P Kelly and Bruce A Russell. MJA. Volume 182 number 5, 7 March 2005. p: 224-227

(3) Thập Đại Đệ Tử Phật. Viện Nghiên Cứu Phật Học P hước Huệ. 1998 tr.31

(4) World Religions, Markus Hattstein

“Đôi Mắt Em” :

Mắt em là bể hồ thu,
Gió ru bể mộng vi vu nổi sầu,
Mắt em ướt lệ mưa ngâu,
Ngước lên chút nữa cả bầu trời trong,

Mắt em như đóa hoa hồng,
Nhu hoa chớm nở trong lòng mắt nai,
Mắt em đã khóc vì ai ?
Ồ , sao mắt khóc giọt dài, giọt rơi,

Mắt em tinh tú trên trời,
Ngàn sao lấp lánh cho đời anh yêu,
Mắt em tuyệt điểm mỹ miều,
Để anh hôn mắt nói nhiều yêu em.
Việt Hải i

Đoạn Trường Gợi Lại

Bước chân nào nặng phù du,
Ngón tay nào thất sầu tư trời hờn.
Cô đơn rồi vẫn cô đơn,
Bốn mươi thu đó đòi cơn đoạn trường.

Sông xa bãi cát vàng hanh,
Đều hiu bến vắng, mong manh sương
chiều.

Mười lăm năm giấc mộng vèo,
Bốn dây nhỏ máu xuôi theo Tiền Đường.

Từ em lần lửa lầu xanh,
Cuộc say đầy thán, tàn can, vẫn thừa.
Chừ đây bên cạnh người xưa,
Nửa đêm tái ngộ nghe mưa cuối trời.

Mà thôi, đàn kiếm giang hồ,
Trở về cát bụi, cơ đồ ngã nghiêng.
Say đến khóc, cười như điên,
Ngàn xưa đọng lại một thiên não người!

Tạ Ký